

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Statuta prouincialia et synodalia ecclesie Colonie[n]sis (Köln)

Colonie, 29. IX. 1492

Ne questores cu[m] crucibus vel calicib[us] admitta[n]tur in p[a]rochijs
sine licentia n[ost]ra aut capituli.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30901

et eorum vices gerentes eosdem religiosos et subditos viros vtriusque sexus presentis nostri mandati contemptores hospitia aut domicilia hominum religiosorum quocumque colore exhibentes aut conuersationes habentes quoscumque cum eisdem quorum nomina sciueritis nominari et in specie alios vero in genere vice et auctoritate nostra monentis quos etiam nos monemus per prelatos vel predictos religiosos infra quindecim dies spatium ad monasteria sua redeant in ipsis vel status monasticus exigat hominum vagantibus et discursantibus postpositis ut decet continuo presentium dicti nostri subditi predicto nostro mandato pareant cum effectu. Alioquin ipsos quos nos dictorum xv. dierum monitione canonica premissa in his scriptis excoicamus. excoicemus et ab vniuersis christi fidelibus arui entrados cum plena et fideliter hominum mandati executione palam et publice denunciemus nisi dicti religiosi casum rationabilem que ex monasteriorum suorum septa possint sic degere ipsi vel aliqui eorum de infra dictos dies preendant et ipsi subditi nostri que hominum nostro mandato minime parere teneantur coram dilecto nobis officiali curie nostre Coloniensis. cui in premissis et ea que quo modo agentibus committimus vices nostras. diem vere monitionis vestre ac nomina monitorum executionis presentium nobis liquide rescribatis vos que presentium mandati fueritis executi. Datum Colonie sub sigillo nostro. Anno domini. M. ccc. lvij. vltima die mensis septembris.

Ne questores cum crucibus vel calicibus admittant in prochijs sine licentia nostra data aut per capitulum.

Wilhelmus. etc. Demum nos latitudinem et vicibus multiplicibus sub certarum penarum adiectione de creuisse christianitatum decanis ac rectoribus inuestitis et sacerdotibus vniuersis ecclesiarum et capellarum in nostra diocesi con-

stitutis ne questores aut peritores cuiuscumque forent nominis auctoris sine condictionis in suis ecclesijs admitterent promouerent seu reciperent nisi ipsos transire scirent cum nostris et capituli nostri Coloniensis litteris certis et expressis. Sane ex parte vestra nobis oblata petitio continebat quod cum nonnulli hactenus fuerint et sint persone prophane et profuge que diabolice persuasionis instinctu sub falso titulo nuntiorum fabrice ecclesie Coloniensis et cum litteris confictis in aliquibus ecclesijs diocesis transiendo beneficia et elemosinas ad commendam structuram fabrice memorate petant colligant et recipiant in preiudicium et iacturam eiusdem fabrice cui subripunt ea que sibi a christi fidelibus largiuntur que eidem fabrice et vobis super his de oportuno remedio prouideri dignemur. Nos igitur non solum iudicia et iacturas que gloriosa fabrica et structura ecclesie Coloniensis memorate per predictos excessus impediunt vitare sed etiam excessum hominum excessus corrigere cupientes quod cum efficacia perficere nequimus cum ipse existat profuge nisi personaliter capiantur. Idcirco auctoritate presentium committimus et districte vniuersis et singulis officialibus vrbilibus constitutis mandamus et requirimus officiatos aliorum dominorum quatenus delinquentes cum per vos vel per nuntios vestros requisiti fuerint auctoritate nostra capiant. Etiam si clerici fuerint detineant et nobis ipsos representent pro meritis et modo culpe penam recepturos. Preterea exposuistis nobis quod sint nonnulli persone vtriusque sexus que noue medicamentis sine extortionis pecunie a christi fidelibus speciem adiuuantes nulla auctoritate suffulce cum crucibus et imaginibus siue calicibus quas portant. non sine verecundia et scandalo publice petunt et recipiunt in preiudicium non modicum fabrice memorate quocirca precipi mus et inhibemus sub pena excoicationis decanis plebanis rectoribus et

vicarijs ecclesiarū et capellanū vniuersi
nre diocef. ne de cetero tales in suis ec
clesijs admittāt nisi nris et capituli nri
lris sint muniti. imo hmoi psonas oēs et
singulas q̄s sex diez spatio pro termino
pemptorio et monitione canonica p̄mis
sa nisi desisterint a p̄missis excōicamus
in his scriptis in ecclesijs v̄is publice
nūctatis excōicatos. et forsan nōnulli
sp̄iales penā formidant nime t̄p̄alis me
tu penā p̄dictis penis arceant vobis
officiali nris sub obtentu gr̄e nre et ni
hilomin⁹ vobis et alijs official. p̄diti
ctis in p̄tute sancte obediētie et sub pe
na excōicationis districte p̄cipiēdo mā
dam⁹. q̄ten⁹ vbiq̄q; et quotienscūq; a
p̄ntiū exhibitorie fueritis requisiti p̄di
ctis p̄sonis sic vt p̄dicat cū crucib⁹ ima
ginib⁹ calicibus alijs mōstratijs mēdicā
tibus. eadē cruce imagies calices seu
alias monstrantias autē nra auferatis
sp̄osq; p̄ntiū exhibitori tradatis et assi
gnentur p̄curatori fabrice p̄dicte fidelit̄
mādātes vt sic p̄fate p̄sone metu pe
ne ab hmoi forfactis et excessibus des
istat vltius abstinere. Datum Anno
dñi. M. ccc. x̄.

Contra detentores et subtractores lei
gatorū fabrice. x̄.

Wilhelmus. x̄. Multitarijs excōi
canti clamoribus nos opz occur
rere p̄iudicijs et iacturis q̄bus
sancta nra Colōn. ecclesia in gloriola ex
empli sui fabrica et structura opprimitur
et multipliciter impedit. p̄sertim p̄ pleba
nos et rectores ecclesiarū citatis et dio
cesis nre Colōn. q̄ elemosynas et legata
fabricē ip̄i ecclesie t̄p̄ debito nime res
portāt et rep̄ntāt. vñ oēs et fabrice ec
clesie nre p̄dicte aut aliorū negotiorum
ad ipaz fabricā spectantiū elemosynarū
seu legationū vltra diez reportationis
eandē indite seu indicende detentor
es seu subtractores autē a deo nobis

concessa propter contemptū clauium et
sacrilegiū cōmissum decē diez monitio
ne canonica p̄missa excōicationis vincu
lis in his scriptis in odam⁹ et p̄missa nō
ad futura. sed iā pendentia subtracta et
detenta. et in reportatione dilata ip̄i fa
buce extendi vololum⁹ et ligari deten
tores et subtractores hmoi p̄fata pena
post publicationē mādari hmoi nisi in
fra t̄p̄s p̄fate monitionis satisfacciant de
pceptis et subtractis. Expositū ē etiam
nobis q̄ nōnullē p̄sone vtriusq; sexus
q̄ noue mēdicatatis siue extortionis pec
cunie a ch̄rifidelib⁹ colorē adiuuentent
tes nulla auctoritate suffulte. cū cruci
bus et imaginib⁹ calicib⁹ ac alijs moni
stratijs q̄s portāt publice elemosynas
petūt et recipiūt in p̄iudiciū fabrice p̄
dicte. Quocirca p̄figim⁹ vniuersi ch̄ri
nitati decanis plebanis et rectorib⁹ et
vicarijs ecclesiarū et capellanū nre diocef
sis ne de cetero tales. aut alios quos
res aut quos quosq; publicos in sui
tis ecclesijs et capellis admittāt. nisi nris
aut officialis nri et p̄curatoris fabrice p̄
dicte lris sint muniti. imo eos quos mo
nitione. x. diez p̄missa in his scriptis ex
cōicam⁹ excōicatos noiari denūctatis
nisi infra hmoi monitionis terminū a p̄
missis desistat et nobis de p̄missis satis
facciāt cōpetent. Inhibem⁹ insup vni
uersis et singulis ch̄rianitatū decanis ec
clesiarū rectoribus plebanis vicarijs ca
pellanū rectoribus nre diocef. ne cōser
riāt vt aliq̄ stipites siue trunci p̄ elemo
synis colligendis in eoz ecclesijs capel
lis et p̄ochijs ponantur seu locent. p̄
hoc etiā inhibitiū ē in statutis dñi Hen
rici archiepi Colōn nri p̄decessoris sub
penis expressis in eisdem. Datum Anno
domini. M. ccc. x̄.

De pena eorum qui statuta prius pu
blicata nō sūt executi. De declatiōe col
poris dominici et sortilegis.